

VÝLOV RYBNÍKŮ

str. 17

LOVECKÁ SEZÓNA

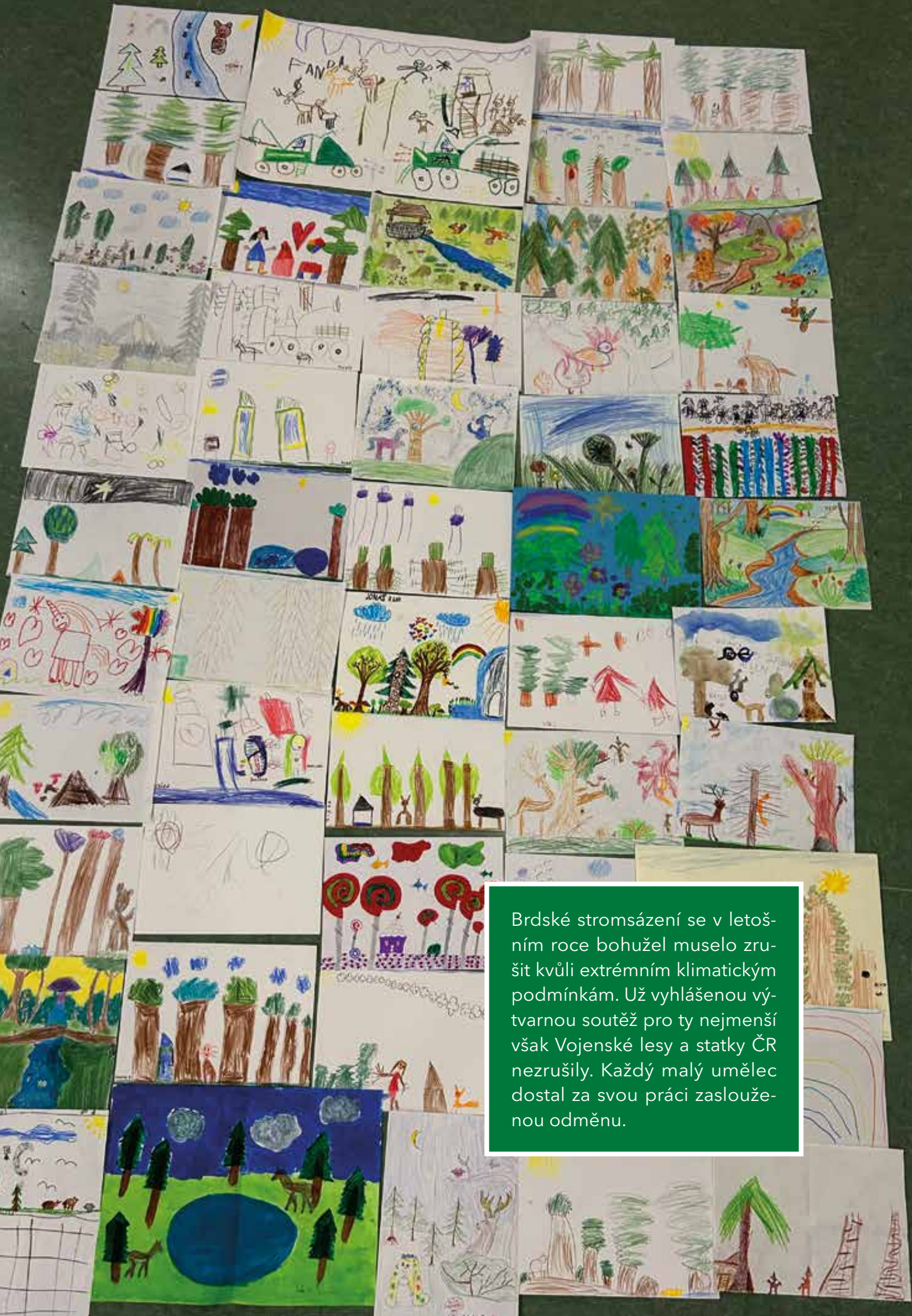
str. 10

OCENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ VLS

str. 15

02

PROSINEC
2024

Brdské stromsázení se v letošním roce bohužel muselo zrušit kvůli extrémním klimatickým podmínkám. Už vyhlášenou výtvarnou soutěž pro ty nejmenší však Vojenské lesy a statky ČR nezrušily. Každý malý umělec dostal za svou práci zaslouženou odměnu.

Slovo má

Ing. Jaroslav Neraď / ředitel VLS

Vážené dámy a pánové,

čas neúprosně běží a rok 2025 uzavře první čtvrtletí dvacátého prvního století, které bylo s mnohými očekáváními velice halasně vítáno. Podnik VLS ČR s.p. se musel vyrovnat se zpracováním nahodilých těžeb způsobených především suchem, následným kůrovcem a dalšími škodlivými činiteli, ale i obnovou lesa na vytěžených plochách v dosud nebývalém rozsahu. Příмым důsledkem je podstatné omezení těžebních možností na mnoha LHC v majetku VLS. Zůstalo hodně úkolů v kulturách, které rychle odrůstají, a nastává povinnost výchovných zásahů. Tato činnost je pouze nákladovou položkou. Někdo vidí východisko v možnosti začít s obnovou porostů v mladším věku, těžit pouze snížením zakmenění, a dokonce jsem vyslechl, že ani ty prořezávky nejsou nutné, protože se to vyselektuje samo. Další nápad jde dokonce tak daleko, že sjednotíme les, nebudeme těžit dle porostů a věku. Les vždy po určité době projedou harvestory a vyberou, co bude potřeba. Svým způsobem takový extrémnější výběrný způsob. Tato spásná opatření vznikají především tam, kde se řeší les v horizontu funkce nebo pracovního zařazení.

Hospodaření v lesích vzniklo především za účelem získání kvality dřeva a obnovou mladších porostů se připravíme o značný přírůstek kvalitního dřeva. Pěstování kvalitního dřeva vůbec nevylučuje využití přirozené obnovy nebo pestřejší dřevinnou skladbu, což snad povede i k vyšší odolnosti porostů. Musíme stále počítat, že příroda a její rozmary budou mít vždy nepředvídatelný vliv a mnohdy konečné slovo. Pro les platí jen jedno paušální pravidlo – trvalost a udržitelnost. Nikdy nesmí být řešení okamžitého stavu nebo těžkostí na úkor dalších generací lesníků a majitelů lesa! Vojenské lesy vždy měly dost kvalifikovaných pracovníků s provozními zkušenostmi, kteří si dokázali poradit s úkoly, a především na nich bude, jaké lesy tu zanecháme.

Oproti minulému období, kdy jsme byli svědky neustálého omezování financí pro armádu, je dnes situace mnohem lepší. Buduje se nová, silná, moderní a funkční armáda. Vojáci začali intenzivněji cvičit, což pro práci ve vojenském prostoru až tak příznivé není, ale současně dochází k obnově částí učebně-výcvikové základny ve vojenských újezdech. Rekonstrukce se týká i některých objektů k výcviku mimo vojenské prostory. To je příležitost pro naši účast. Máme kvalifikované pracovníky, umíme pracovat v režimu vojenských újezdů, jsme vybaveni mechanizací a je pro nás samozřejmé získat potřebné služby v rámci zákona o veřejných zakázkách. Jsme organizační složkou ministerstva obrany a tím i servisní organizací pro naši armádu. Proto musíme chápat výzvy k účasti na obnově funkčnosti výcvikových prostorů jako povinnost. Navíc to nikdo nechce zadarmo.

Rok 2024 bude i rokem, na který se bude vzpomínat vzhledem k povodním, které postihly v září některé kraje našeho státu. Naši pracovníci pomáhali během povodní a spolu s armádou při pomoci v obcích nejvíce poškozeným vodou. I na našem majetku vznikly nemalé škody, které budeme odstraňovat během příštího roku. Většina důležitých cílů a především plánovaný hospodářský výsledek pro rok 2024 bude splněn.

Vážené kolegyně a kolegové, dovoluji, abych vám touto cestou poděkoval a popřál mnoho štěstí, zdraví a spokojenosti v osobním i profesním životě.

Obsah

- 3 - Slovo má
- 4 - Foto vydání
- 6 - Krátce
- 8 - Projekty lesní výroby
- 10 - Lovecká sezóna v honitbách VLS
- 14 - Dřevo VLS míří na EXPO 2025
- 15 - Ocenění zaměstnanců
- 17 - Výlovy rybníků
- 18 - Kalendárium VLS 2025
- 20 - Resort u Lipna
- 22 - Rekognoskační lety u VLS
- 22 - Nový nástěnný kalendář VLS
- 24 - VLS jsou mojí druhou rodinou
- 25 - 35. MS v práci s motorovou pilou
- 26 - Lesní pedagogika
- 27 - Oslavy lesa v Olomouci
- 28 - Z podniku
- 29 - I ovocné dřeviny do lesa patří
- 30 - Historie
- 31 - Historie - závod Sušice, III. část
- 35 - Fotosoutěž

Redakce

Vydává:
Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
IČ: 00000205
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
E-mail: info@vls.cz
Web: www.vls.cz

Redakce:
Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 737 128 660

Šéfredaktor:
Petr Toman

Členové redakční rady:
Ing. Pavel Češka, Ph.D.
Daniela Cetkovská

Registrace:
MK ČR E 163 15 pod zn. 14787/2005
ze dne 24. 10. 2005

Foto titulní strana:
Petr Toman

Neprodejné, vychází nákladem 800 kusů.

A photograph of a forest floor covered in moss and mushrooms, with sunlight filtering through the trees. The scene is a dense forest with tall, thin trees. The ground is covered in a thick layer of green moss and several large, brown mushrooms. Sunlight is streaming through the trees, creating a warm, golden glow. The text is overlaid on a green rectangular background in the top right corner.

FOTO VYDÁNÍ

Letošní podzim ve znamení hub

Tato fotografie je pořízena v lese u vesničky Podolí s krásným výhledem na hrad Bouzov. Rozhodli jsme se v tento den pro rodinnou procházku s dětmi. Bylo to jako v pohádce. Nádherně zbarvený les do podzimu, občasné místo porostlé mechem a prosvítající sluníčko mezi stromy. Odměna byla také plné košíky hub, které jsme nasbírali. Tento den jsme si s rodinou krásně užili.

Kateřina Pluháčková

VLS NAVŠTÍVILY KOLEGY V SASKU

Necelá padesátka našich zaměstnanců, především z divizí Mimoně a Plumlova, navštívila německé kolegy na lesních správách Saských státních lesů v Neudorfu a Tauře. Na pořadu dne byla především výměna zkušeností v přeměně stejnověkých smrkových monokultur na druhově, prostorově a věkově bohatší lesy nebo regulace stavů spárkaté zvěře. Naši kolegové se v německém lese mohli na vlastní oči přesvědčit, že lze hospodařit bez holosečných obnovních prvků (především ve smrkovém hospodářství) s maximálním využitím přirozené obnovy nebo umělé obnovy formou podsadeb a podsíjí bez nutnosti ochrany proti zvěři.

LS VLS ČR KLÁŠTEREC NAD OHŘÍ SE PŘESTĚHOVALA DO NOVÉHO

Zaměstnanci Lesní správy Klášterec nad Ohří se začali stěhovat do nového. Moderní pracoviště se nachází v severní části Doupovských hor v obci Okounov.

Malebná lesní správa stojí na kopci nad obcí a má výhled do širého okolí. „Výstavba netrvala ani rok,” uvedl Vratislav Fugl, ředitel divize VLS ČR Karlovy Vary. Podle svých slov nevěřil,

že je takováto rychlost při výstavbě možná. „Když mi před necelým rokem zástupce stavební firmy řekl, že bude do roka hotovo, nevěřil jsem. Dnes stojím na stejném místě jako minule a přede mnou stojí moderní stavba. Za to patří velký dík stavařům,” dodal Vratislav Fugl.

Slavnostního otevření se zúčastnili zástupci blízkých samospráv, před-

nosta újezdního úřadu a také ředitel VLS ČR Jaroslav Nerad. „Považuji za velmi důležité zlepšovat pracovní podmínky pro naše zaměstnance. Těm bych rád popřál mnoho úspěchů v tomto krásném prostředí,” řekl Jaroslav Nerad.

Petr Toman

ŘEDITELEM VLS BYL NA ZAČÁTKU ŘÍJNA JMENOVÁN JAROSLAV NERAD

Do funkce ředitele státního podniku Vojenské lesy a statky (VLS) byl jmenován Ing. Jaroslav Nerad, zkušený lesní hospodář s dlouhou pracov-

ní historií ve VLS. Řízením státního podniku byl od poloviny května jen pověřen. Jeho nominaci schválil vládní Výbor pro personální nominace.

Jaroslav Nerad má v rámci lesního hospodaření významné zkušenosti, ve VLS působí od roku 2002 a během této doby zastával několik vedoucích pozic.

Nerad vystudoval obor lesní inženýrství na Vysoké škole zemědělské v Brně. Ve VLS od roku 2002 působil například jako technik lesního útvaru, vedoucí obchodního útvaru v rámci divize Mimoň nebo vedoucí výrobního útvaru na podnikovém ředitelství Praha. V letech 2005 až 2011 a následně v období 2015 až 2024 pracoval ve funkci ředitele divize Lipník nad Bečvou, mezi lety 2011 až 2015 řídil divizi Horní Planá. Během této praxe získal významné zkušenosti v oblasti lesního hospodaření a prokázal své manažerské i odborné zkušenosti.

Karel Čapek, MO

OD LESÁKŮ PRO LESÁKY. VLS STAVÍ DOMY PRO SVÉ ZAMĚSTNANCE

Dům jako nový benefit pro zaměstnance Vojenských lesů a statků. Hned ve čtyřech divizích VLS probíhá příprava nebo už samotná realizace dvojdomků, který poté převezmou jako služební byty naši zaměstnanci.

Divize Hořovice, Mimoně, Horní Planá a Plumlov, tak už brzy budou moci nabídnout benefit s velkým B. Jde o další cestu k tomu, aby se VLS staly atraktivním zaměstnavatelem v regionu. Záměrně jsme si vybrali dřevostavbu jako symbol obnovitelného zdroje stavebního materiálu.

Samotná stavba jednoho dvojdomku, než nájemník získá pro sebe a svou rodinu byt 5+kk, je devět měsíců. Jedná se o novostavbu podkrovního montovaného rodinného domu – rozdělného na dvě samostatné bytové jednotky, s vlastním vstupem a parkováním. Nepodsklepený dům s jedním nadzemním podlažím a podkrovím bude sloužit jako objekt pro bydlení.

Stavba bude postavena na klasických betonových monolitických základech a montovaná z velkoplošných sendvičových panelů, a to na bázi dřeva.

V Mimoně a v Horní Plané bude hotovo do konce letošního roku. Ve

zbylých divizích si noví nájemci počkají do roku 2025.

Petr Šindelář

PROJEKTY LESNÍ VÝROBY NA ROK 2025

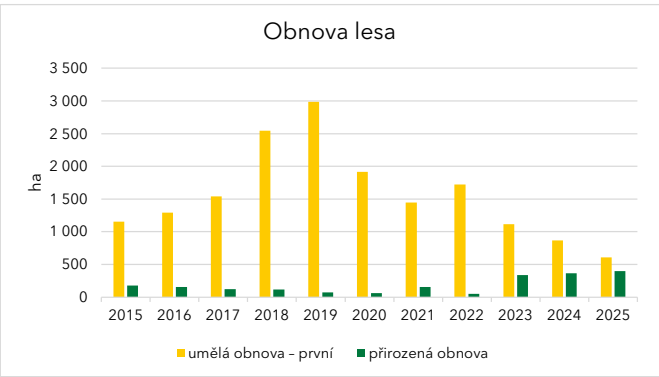
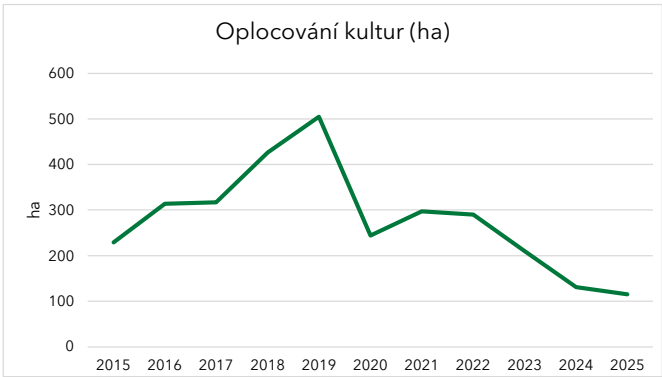
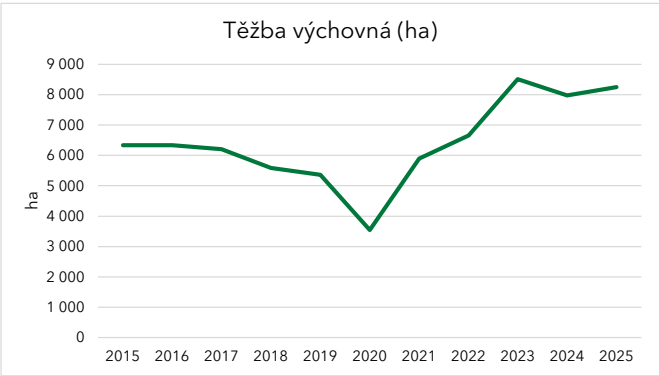
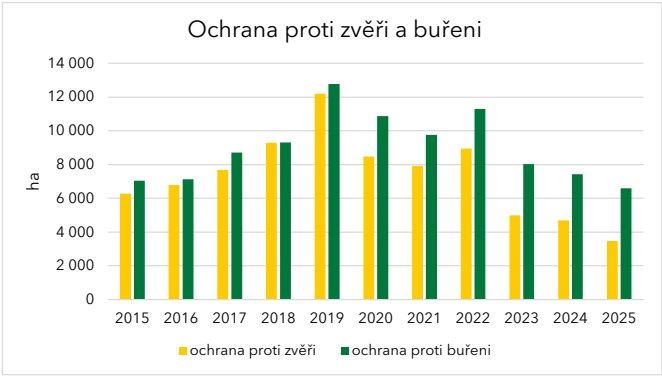
Vojenské lesy a statky plánují na nadcházející rok objem těžeb ve výši 800 tis. m³. Státní podnik se tak v tomto ohledu v projektu lesní výroby vrací, stejně jako v loňském roce, na úroveň před více než patnácti lety.

Plánované objemy těžeb jsou již třetím rokem na úrovni roku 2005. Plocha výchovných zásahů se již třetím rokem pohybuje kolem 8 tis. hektarů, přičemž v příštím roce je plánováno 8 246 hektarů a je to po roce 2023, kdy bylo plánováno 8 505 hektarů, druhá historicky největší plocha výchovných zásahů. Z přiložené křivky je jasné vidět vývoj výchovy v posledních deseti letech, což dává předpoklad vzniku stabilních porostů. První obnova lesa je plánována na ploše 602 hektarů. Přirozená obnova je plánovaná na historicky největší projektované ploše 424 hektarů, což je v podílu celkové první obnovy 41 %. Z grafu je patrné, jak se každoročně podíl přirozené obnovy zvyšuje, což koresponduje s plošným přechodem k podrobnému způsobu hospodaření a snižováním stavu spárkaté zvěře.

Se změnou způsobu hospodaření a intenzivním lovem zvěře se snižují i plochy ochrany lesních porostů proti buření a zvěři. Z grafu je zřejmý vývoj v posledních deseti letech, kdy na rok 2025 je plánována ochrana proti zvěři na ploše 3 338 hektarů a proti buření na ploše 6 697 hektarů. Oplocování kultur, jak je patrné z grafu, je plánováno na ploše 112 hektarů, což je historicky nejnižší plocha a opět souvisí se zmíněnou změnou přístupu VLS k hospodaření s lesem a zvěří.

Jan Roller

Činnost	Měrná jednotka	Plocha (ha)	Množství měrné jednotky
Těžební činnost			
Těžba celkem	m³		800 000
- z toho předmýtní úmyslná	m³	5 331	211 545
- z toho mýtní úmyslná	m³		368 070
- z toho nahodilá	m³		220 385
- z toho mimořádná	m³	0	0
Výchova do 40 let	m³	4 917	67 997
- z toho prořezávky a prostřihávky		2 915	
- z toho probírky	m³	2 002	67 997
Výchova nad 40 let	m³	3 329	143 548
Výroba dříví - vlastními	m³		196 721
Výroba dříví - cizími	m³		603 279
Pěstební činnost			
Vyklizování ploch po těžbě	m³	3 220	525 124
Příprava půdy		1 069	
Obnova lesa celkem			
- z toho přirozená obnova		424	
- z toho síše a podsíše		18	
- z toho umělá sadba a podsadba - první	tis. ks	602	2 746
- z toho umělá sadba a podsadba - opakovaná	tis. ks	180	962
Oplocování	km	112	83
Ochrana proti zvěři		3 338	
Ochrana proti buření		6 697	
Ochrana proti klikorohu		610	
Odstranění škodících dřevin		365	
Prostřihávky a prořezávky		2 915	
Zpřístupnění porostů řezem - čistka		619	
Ochrana lesa proti zvěři		165	
Rekonstrukce lesních porostů		6	

LOVECKÁ SEZONA V HONITBÁCH VLS

Příběhy, statistiky či detailní informace. Každá divize zpracovala svoji loveckou sezonu po svém. Kdo píše nejlepší příběhy z lovu? Či která divize letos našla svoji nejsilnější trofej ve své historii? To se dozvíte na těchto řádcích.

Divize Karlovy Vary

V letošním roce máme zatím ve statistikách 84 trofejních jelenů lesních, z toho 7 bronzových a dva stříbrné. Nejsilnější je předběžně ohodnocen na 193,51b. CIC, a to pouze jako nerovný desaterák ve věku 12 let. Nejstarší pak ve věku 14+ s předběžným ohodnocením 185 CIC.

Téměř dvojnásobný počet je pak sik japonských, kterých bylo za tento rok 153 trofejových. Tři byli zlatí, jedenáct

stříbrných a 24 bronzových. Dvě trofeje jelenů sika přesáhly bodovou hranici pro „význačnou trofej“, což je 260,00 b. CIC. První byl uloven 25. 9. 2024 a měl 268b. CIC a věk 7 let. Druhý následně 27.9. 2024 262,30b. CIC ve věk 8 let.

Nicméně důležitou část sezony máme stále před sebou, protože celkový plán lovu v honitbě Hradiště je v součtu všech druhů zvěře 6 956 ks.

Divize Plumlov, jelen evropský

Už v minulých letech se nám na divizi osvědčila cesta společných lovů – nahánek se slíděním. Což potvrzuje ekonomika a počet ulovených kusů.

Divize Karlovy Vary, jelen evropský, předběžně 193,51b.

Divize Karlovy Vary, jelen sika, 268b.

Divize Karlovy Vary, jelen sika

Divize Karlovy Vary, jelen evropský, předběžně 190,28b.

Divize Karlovy Vary, jelen sika, 134,90b.

Divize Horní Planá

Na průběh letošní říje v naší největší honitbě Knížecí Stolec se zásadním způsobem projevil až neúměrný lovecký tlak na jelení zvěř v posledních letech. Z jelení zvěře se stala „noční zvěř“ a obdobně probíhala i říje. Říje byla slabá, tichá, sporadické troubení se ozývalo pouze od soumraku do úsvitu. Nutno podotknout, že dalším negativním vlivem v posledních letech je výskyt vlků v našich šumavských honitbách.

Ukazatelem o stavu populace jelení zvěře a průběhu jelení říje posled-

ních let je také klesající zájem poplatkových lovců. Zatímco ještě před pěti lety, tedy v roce 2019, bylo podáno přes 100 žádostí na poplatkový odstřel jelena, v letošním roce to bylo již jen cca 60 žádostí. S výše uvedeným souvisí i počet ulovených medailových jelenů. V letošní říji byl uloven pouze jeden jelen dosahující bronzové medaile. Dvanáctkrát o bodové hodnotě 172,63 bodů CIC ulovil na LS Chvalšiny pan Schwamberk Vladimír dne 26. 9. 2024.

Divize Horní Planá, jelen evropský

Divize Plumlov

Lovecká sezona 2024 u divize Plumlov probíhá podobným způsobem, tak jako v posledních letech. V honitbách Březina a Bílý Vlk pokračuje intenzivní lov spárkaté zvěře z důvodu eliminace škod vznikajících na lesních kulturách. Redukce zvěře je zaměřena také na zvěř černou, jelikož stále hrozí riziko rozšíření afrického moru prasat. K redukci černé zvěře aktivně využíváme i odchytovou síť, která bude opět naistalována v podzimním období. Počty lovené zvěře jsou prozatím oproti loňskému roku mírně nižší.

Podle našeho odhadu se bude celkový odlov pohybovat okolo 300 ks zvěře jelení, 60 ks dančí, 10 ks mufloní, 1.200 ks srnců a 800 ks zvěře černé. K 30. 9. 2024 bylo v letošní lovecké sezoně prozatím uloveno 137 ks zvěře jelení, 19 ks dančí, 3 ks mufloní,

Divize Plumlov, jelen evropský

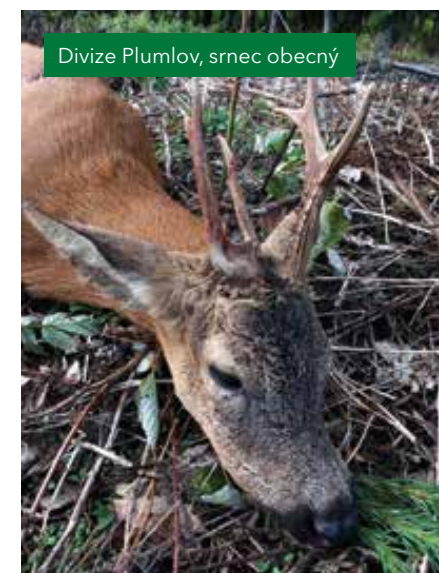

Divize Plumlov, jelen evropský

845 ks srnců, 6 ks sičí a 415 ks zvěře černé. Ze zvěře trofejové se doposud ulovilo 23 jelenů, 2 daňci, 175 srnců a 8 kňourů. Letos předpokládáme nižší odlovy zejména u zvěře černé, jelikož je velmi silný semenný rok u dubu a částečně i u buku.

Z významnějších trofejí stojí za zmínku jelen, který po prvotním obodování dosáhl hraniční hodnoty stříbr-

né a zlaté medaile. Jisté již je, že se bude jednat o nejsilnější trofej jelena uloveného na Dražanské vrchovině za celou dobu historie naší divize, kterého ulovil náš dlouholetý lovecký host. Dále byli uloveni 2 jeleni, kteří dosáhli bronzové medaile, a několik raritních srnců. Z ostatních druhů zvěře se zatím žádná významnější trofej neulovila.

Divize Plumlov, srnec obecný

Divize Plumlov, srnec obecný

Divize Hořovice

Jaroslav Bláha do detailu sepsal dva příběhy z letošní sezony.

Honitba Nouzov

Byl krásný teplý den 12. září a v odpoledních hodinách vyzvedává doprovod Lubomír Volek loveckého hosta, který chtěl lovit jelena v říji. Přijeli k posedu na kraji louky a zasedli. Při západu slunce, kdy začínaly být vidět na nebi červánky, se začal ozývat jelen. Doprovod použil vábničku říjné laně, aby jelena přivábil blíže. Když jelen přišel na vzdálenost zhruba 150 metrů, tak začínají číst jelena, kterým je starý nerovný dvanáctérák. Pan Volek dává signál lovcům, aby se připravili ke střelbě. Když se jelen otočil vpravo, tak se ozývá precizní rána, po které utichá všechen hluk v lese a jelen se láme v ohni.

Divize Lipník nad Bečvou

Začátek lovecké sezony poznamenaly výkyvy počasí, ale potom vše běželo jako na drátkách. V průběhu jelení říje jsme ulovili jednoho zlatého jelena, devět stříbrných a patnáct bronzových. Hlasitou a výraznou jelení říjí z velké části ovlivňuje vhodné počasí. Na rána zahalená mlhou, slunečné dny a chladné noci jsme letos bohužel čekali marně. Nadprůměrné zářijové teploty vygradovaly v trvale deštivé a větrné dny. Nadměrně podmačená lesní půda a následné vývraty spolu s vylitím koryta řeky Odry znemožnily vstup do lesa. Kro-

Honitba Nouzov

Bylo studené a mlhavé ráno, kdy doprovod Lubomír Volek vyzvedává loveckého hosta a vydávají se do lesa, kde troubí několik jelenů. Zasedli na posed v lince lesa a při rozednávání se za mlhy vynořuje obrys jelena

z houštiny, který se k nim blíží. Doprovod obeznává jelena a lovec je již připraven na signál k lovu, který se za nedlouho ozývá a padá rána, po které ostatní jeleni v revíru utichají a jelen odskakuje zpět do houští, kde zhasíná. Oba lovy skončily provedením všech poct.

Divize Hořovice, jelen evropský

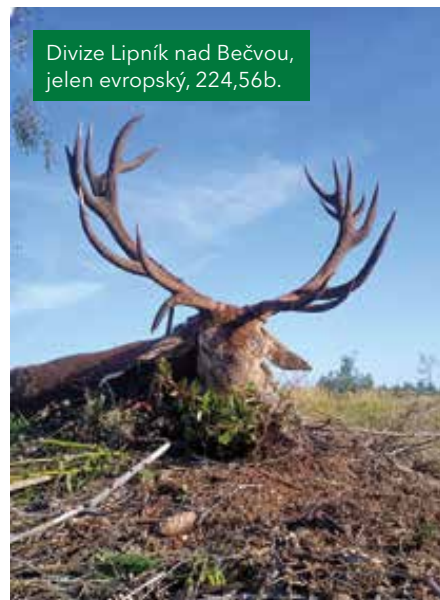
Divize Hořovice, jelen evropský

mě extrémního počasí lov komplikovalo také plánované mezinárodní vojenské cvičení Ample strike 2024. Přesto se jelení říje ve třetím zářijovém týdnu rozběhla naplno.

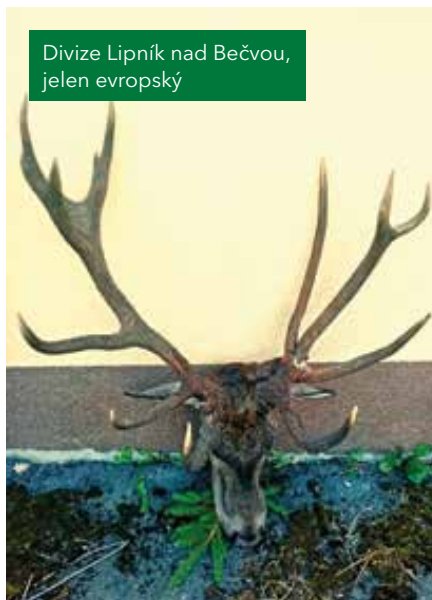
Mezi nejvýznamnější úlovky letošní jelení sezony patří jelen ulovený na lesní správě Libavá v bodové hodnotě 224,56 bodů CIC, který je pátým nejsilnějším uloveným jelenem v historii divize Lipník nad Bečvou. Dalším

uloveným silným jelenem s odhadovanou bodovou hodnotou 205 - 210 bodů CIC, tedy na hranici zlaté medaile, je jelen ulovený loveckým hostem na lesní správě Hlubočky.

Ještě před začátkem „pravé jelení říje“, v první polovině měsíce srpna, byla na lesní správě Velký Újezd ulovena raritní trofej jelena s neobvyklým tvarem levého parohu.

Divize Lipník nad Bečvou, jelen evropský, 224,56b.

Divize Lipník nad Bečvou, jelen evropský

Divize Lipník nad Bečvou, jelen evropský

V tomto roce jsme evidovali přes 30 medailových úlovků. Konečné počty se však s ohledem na stále pokračující lov a po přesnějším bodovém ohodnocení trofejí mohou změnit.

Divize Mimoň

Začátek lovecké sezony poznamenaly výkyvy počasí, ale potom běží vše jak na drátkách. V průběhu jelení říje jsme ulovili jednoho zlatého jelena, devět stříbrných a patnáct bronzových. Skvěle začala i dančí a mufloní říje. Stačí jen říct - dva zlatí berani a stříbrný daněk mluví, což mluví za vše.

Informace za jednotlivé divize sepsali:

Jiří Kšír (KV), Václav Henzelín (HP), Michal Žampach (PI), Jaroslav Kašpar (LpB), Jaroslav Bláha (Hoř), Martin Fiala (Mim)

Divize Mimoň, jelen evropský, 200,66b.

Divize Mimoň, jelen evropský, 210,43b.

Divize Mimoň, daněk skvrnitý, 179,16b.

Divize Mimoň, muflon, 241,65b.

Divize Mimoň, jelen evropský, 201,13b.

Divize Mimoň, muflon, 219,20b.

DŘEVO VOJENSKÝCH LESŮ A STATKŮ ČR ZAMÍŘILO NA EXPO 2025 DO JAPONSKA

Český pavilon na světové výstavě EXPO 2025 v Ósace bude mimo jiné zbudovaný ze dřeva dodaného státními podniky Vojenské lesy a statky ČR, Lesy ČR a Krkonošským národním parkem. Podobu pavilonu představili na agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích zástupci české vlády a generální komisař české účasti na EXPO 2025.

Vojenské lesy a statky ČR, s. p., dodaly ze svého na 400 kubíků dřeva. To na akci Země živitelka přislíbila ministryně obrany Jana Černochová. „Toto dřevo v hodnotě přes 1,2 milionu korun bude dodáno z vojenského prostoru Boletice, který se nachází v Jihočeském kraji. Věřím, že i díky tomu bude stejně jako v minulosti naše národní expozice v příštím roce patřit mezi ty nejoblíbenější a nejoriginálnější,“ popsala na Země živitelce ministryně obrany Jana Černochová.

Na dodávce dřeva se kromě ministerstva obrany podílí i ministerstvo

zemědělství a ministerstvo životního prostředí. EXPO se uskuteční od dubna do října 2025 v japonském městě Ósaka, v regionu Kansai, pořadatelé očekávají návštěvnost kolem 30 milionů lidí.

Neodmyslitelnou součástí akce Země živitelka je prezentace státního podniku Vojenské lesy a statky ČR. U tematicky dřevěného stánku se zastavovali ministři, zahraniční delegace, obchodní partneři VLS, ale také veřejnost. Během šesti dnů se u stánku VLS zastavily desetitisíce lidí. „Pro nás bylo důležité, že jsme se mohli

setkat s našimi partnery. Jednalo se například o zástupce ministerstva zemědělství, státního zemědělského intervenčního fondu nebo se zástupci fakult a soukromých společností,“ uvedl výrobní ředitel VLS Ondřej Vybíral. Zároveň si návštěvníci mohli koupit maso z Chvalšín v certifikované bio kvalitě.

Petr Toman

OSLAVA ODDANOSTI A TRADICE: OCENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ VOJENSKÝCH LESŮ A STATKŮ ČR

V malebném prostředí zámku Zbiroh se 10. října 2024 konala slavnost, která poctila nadčasovou hodnotu oddanosti a pracovitosti, pilře úspěchu podniku Vojenských lesů a statků ČR. Tento významný den byl věnován ocenění zaměstnanců, jejichž dlouholetá služba je základem pro budoucí prosperitu. V historickém erbovním sálu se sešli ti, jejichž přínos byl vyzdvihován nejen slovy, ale i symbolikou středověkých paralel.

Divize Hořovice byla zastoupena **Ing. Václavem Pernegrem**, který během svých 42 let služby se vypracoval na vedoucího lesní správy Obecnice. Jeho vášeň pro péči o přírodu by z něj ve středověku učinila purkrabího, ochránce královských lesů. **Milan Svoboda**, s 30 lety zkušeností jako dřevorubec, svou oddaností připomíná středověké latiníky, jejichž práce byla velmi vážená a byla klíčem k rozvoji civilizace.

Horní Planá vyslala **Petra Šugu**, jehož 29 let práce a mistrovství v obsluze techniky by ve středověku bylo srovnáváno s dovednostmi obléhacích válečníků, kteří ovládali katapulty a jiné válečné stroje.

Z **Karlovy Varů** přijela **Bc. Tereza Novotná**, která během svých 6 let práce prokázala pečlivost a vizi majordoma, správce šlechtického dvora, který zajišťoval harmonii a chod domácnosti. **Pavel Rittich**, který zde působí 30 let, by svou mistrovskou prací zaujal ve středověku roli váženého vozky či formana, prokazujícího mistrovství v tradičních dovednostech.

Divize Mimoň byla reprezentována **Ivanou Slukovou**, všeobecnou účetní s 22 lety praxe, která by ve středověku plnila úlohu komorníka pečujícího o královskou pokladnici. **Michal Sláma**, s 14 lety jako správce majetku,

by svou pečlivostí a důkladností připomínal rychtáře dohlížejícího na obecní majetky.

divize VLS Plumlov

divize VLS Lipník nad Bečvou

divize zemědělské výroby

ředitelství státního podniku

Z **Plumlovské divize** se představili **Miroslav Koutný**, jehož 40 let služby by z něj učinilo rytíře s duší barda, ovládajícího traktory a motorové pily. **Ing. Petr Korhon**, obchodník s 10 lety praxe, by byl středověkým trhovcem, vyjednávajícím ceny a pečujícím o blahobyt svého cechu.

Lipník nad Bečvou reprezentovali **Miloslava Nováková**, nadšená lesní dělnice s 27 lety služby, která by byla středověkou ochránkyní lesů, a **Ing. Jaroslav Teska**, technik s 41 lety praxe, jehož schopnosti by jej zařadily mezi uznávané mistry cechu řemeslníků.

Divize zemědělské výroby byla zastoupena **Romanem Vohryzkou**, který s 18 lety péče o skot by byl váženým pastevcem a ranhojičem využívajícím tradičních léčebných metod.

Z **ředitelství státního podniku** vystoupil **Ing. Karel Pazourek**, správce ICT s 17 lety praxe, by ve středověku připomínal spolehlivého posla, zodpovědného za bezpečné doručení zpráv. **Ing. Alena Stýblová** s 5 lety správy lesních školek by byla středověkým purkrabím spravujícím majetky s laskavostí, obětavostí a originalitou.

Bohužel se slavnosti nemohli zúčastnit další ocenění zaměstnanci, jejichž přínos pro Vojenské lesy a statky ČR je nezpochybnitelný:

Divize ostrahy a služeb:

Renáta Rabenseifnerová, která více než 16 let věnovala práci úklidu. **Bedřich Horák** s 22 lety zkušeností jako bezpečnostní pracovník by byl středověkým strážcem hradu zajišťujícím bezpečnost a ochranu všech obyvatel.

Horní Planá:

Ing. Dana Poppová, která 23 let zastávala pozici personalistky.

Večer vyvrcholil středověkým hodokvasem, který hosty přenesl do časů rytířů a hradních slavností. Tato událost byla poctou úspěchům a věrnosti.

Děkujeme všem oceněným za jejich neúnavnou práci a přínos, který je skutečným pokladem podniku Vojenských lesů a statků ČR!

Marcela Ševčíková

VÝLOVY RYBNÍKŮ PŘILÁKALY NA HRÁZE DAVY

Rybáře z Vojenských lesů a statků čekal tento podzim výlov obou největších rybníků, které mají VLS ve správě. Olšina i Hořejší Padrtský rybník na své hráze přilákaly tisíce zvědavců, kteří chtěli na vlastní oči vidět, jak se ryba dostane z chladných vody až na jejich stůl.

Oba největší rybníky se loví jednou ob rok. „Je to takový malý svátek. Pokaždé sem беру naše děti, aby to viděly,“ svěřila se u vypuštěné Olšiny maminka dvou malých chlapců. Zvědavce neodradily ani časné hodiny, a především chladné počasí, které oba výlovy provázelo. Za což naopak byli vděční rybáři, pro které jsou nízké teploty ideální.

„Můžu ubezpečit, že ryb na Vánoce bude dost a cena zůstává stejná jako loni,“ řekl optimistické zprávy František Salon, porybný z Chvalšín. Jeho slova potvrdili i kolegové z Brd.

Petr Toman

KALENDÁRIUM VLS 2025

Přehled akcí Vojenských lesů a statků v roce 2025, jichž je státní podnik pořadatelem či na nich participuje.

leden-duben

YPEF 2025 - Místní kola soutěže na lesnických divizích

leden až březen, Praha, Horní Planá, Lipník n. B., Mimoň (Sklaná huť), Podbořany a Karlovy Vary, Plumlov, Obecnice

Místní kola mezinárodní evropské vědomostní soutěže v režii podnikových lesních pedagogů, přesná data jednotlivých kol se budou ladit na přelomu roku.

Brdská výprava za sovami

březen až duben 2025, divize Hořovice, termíny budou upřesněny

Série sobotních komentovaných večerních naučných vycházek do brdských hvozdů za sovami.

Chovatelská přehlídka VLS Horní Planá

pátek 25. dubna až neděle 27. dubna 2025, Návštěvnické středisko Olšina

Přehlídka trofejí z lovecké sezony 2024/25 z šumavských honiteb divize Horní Planá.

Brdská lesní bitva

sobota 26. dubna 2025, divize Hořovice, lokalita Velcí

Hobby soutěž tažných koní, další ročník závodu chladnokrevníků v těžkém a nedostupném terénu.

květen-červen

Člověk, les a zvěř 2025

sobota 17. května 2025, střelnice Lučiny ve VÚ Hradiště

Přehlídka loveckých trofejí a shozů z lovecké sezony 2024/2025 z vyhlášené západočeské honitby VLS Hradiště pořádaná na střelnici Lučiny s bohatým doprovodným programem, lesní pedagogikou, trubačskou soutěží Parforsní kňour a prezentací techniky Armády ČR.

Olšinská dvanáctka 2025

pondělí 19. až středa 21. května, Resort Olšina

Další ročník vnitropodnikové sportovně-spoločenské akce formou „team buildingu“ klání jednotlivých organizačních složek státního podniku v různých disciplínách.

Dětský den na Olšině 2025

čtvrtek 22. května 2025, Resort Olšina

Jedna z nejnavštěvovanějších akcí pro děti na Českokrumlovsku již přesáhla hranice regionu a sjíždějí se na ni školní kolektivy z širšího okolí Jihočeského kraje.

Dětský den na Osině

22. května 2025, areál arboreta Osina u Plumlova

Akce pro děti z okolních základních škol – ukázky lesnické techniky a široký program lesní pedagogiky.

Pohár mládeže v lovu ryb udicí

Heřmánky dolní – lesní správa Potštát, sobota 31. května 2025

Tuto akci již tradičně organizujeme ve spolupráci s Českým rybářským svazem.

Armáda, lesnictví a myslivost na Libavě

sobota 14. června 2025, areál Heřmánky ve VÚ Libavá

Prezentace Armády ČR a její techniky ve spojení s myslivostí, závody chladnokrevných koní a výstavou loveckých psů je nejnavštěvovanějším dnem otevřených dveří v újezdu Libavá pro veřejnost. Součástí akce v přírodním areálu Heřmánky je také chovatelská přehlídka trofejí z místních honiteb VLS.

Lesnický den v Ralsku 2025 & Pohár VLS - mistrovství ČR v práci s motorovou pilou

pátek 20. a sobota 21. června 2025, Skelná huť v Ralsku

47. ročník tradiční akce VLS pořádané v areálu Skelná huť u Mimoně je největší lesnickou oborovou prezentací pro veřejnost. Součástí je národní šampionát dřevorubců a chovatelská výstava trofejí a shozů divize Mimoň.

červenec-srpen

Brdský pohár 2025

červenec/srpen, Láz na Příbramsku

Plnoformátové závody chladnokrevníků v tahu klády a dalších disciplínách s bohatým doprovodným programem pořádá v Lázu na úpatí brdských hvozdů náš kočí hořovické divize Milan Jura.

Země živitelka

21. – 26. srpen 2025, Výstaviště Č. Budějovice

Účast VLS na 51. ročníku největší tužské agrární výstavě.

září-říjen

Motosraz Olšina

pátek 5. až neděle 7. září, resort Olšina

Tradiční sraz motorkářů ČR v krásné přírodě Šumavy.

Brdské stromsázení 2025

sobota 13. září 2025, areál stromsázení lokalita Velcí

Sázení stromků do podsadeb, spojeno s povinným workshopem projektu LAB, doprovodný program: lesní pedagogika, dynamické ukázky vojenské techniky, prezentace podniků MO.

Svatováclavské vytrubování

září, lesní kaple nad Kyselkou

Každoroční lokální podzimní myslivecká akce divize VLS Karlovy Vary u lesní kaple nad malebným údolím Ohře s tradičními mysliveckými ceremoniály, která je prezentací nejen mysliveckých trubačů VLS Doupovští slivoní.

Oslavy lesa na Floře

říjen, Olomouc

Akce pro školní kolektivy i veřejnost, pořádaná ve spolupráci s dalšími lesnickými subjekty olomouckého kraje.

Výlov Dolanského rybníku

sobota 25. října 2025, Boletice

Tradiční podzimní akce spojená s doprovodným programem pro veřejnost na Dolanském rybníku u Boletic.

listopad

Výlov Dolejšího Padrťského rybníka

listopad/prosinec, rybník Dolejší

Výlov v srdci bývalého vojenského újezdu na větším z dvojice slavných rybníků zasazených v přírodě na náhorní pánvi Brdské vrchoviny. Zátah v režii „fishparty“ hořovické divize je díky kulisám brdské přírody jednou z nejatraktivnějších rybářských událostí u VLS.

RESORT U LIPNA: RELAXACE A DOBRODRUŽSTVÍ V SRDCI ŠUMAVY

Resort Olšina, nazývaný také vstupní bránou do Šumavy, leží na hranici Vojenského újezdu Boletice a už dlouhá léta je oblíbenou destinací českých turistů. Tento rok se však podařilo něco výjimečného – výrazně zvýšit zájem i mezi zahraničními návštěvníky. „Naše zahraniční kampaň byla velmi úspěšná a rozhodně v ní hodláme pokračovat,“ říká s nadšením Simona Kutláková, vedoucí Resortu Olšina.

Blíží se konec roku, jak byste zhodnotila letošních 365 dní a především hlavní letní sezonu?

Z Lipenska slyším, jak v mnoha lokalitách klesl počet hostů a sezona se nevydařila. U nás tomu tak ale nebylo. Můžu s jistotou říct, že jsme měli velmi úspěšnou sezonu. To potvrzují i naše výsledky.

Za ty roky, co vedete Olšinu, všimla jste si letos nějakého nového trendu?

Zaznamenali jsme, že hosté, kteří se ubytovávají na delší dobu, čím dál více využívají kuchyňky v našich chatkách a raději si vaří sami. Restauraci navštěvují spíše jednodenní návštěvníci, hlavně ti, kteří přicházejí kvůli naší stezce. Vnímám to jako snahu hostů vytvořit si klidnější a soběstačnější pobyt.

Je znát i zhoršení ekonomické situace?

Ano, hosté skutečně začali šetřit. Dříve k nám jezdili na týden, teď je to často jen tři až čtyři noci. Nicméně pravidelně se vracejí, což pro nás znamená, že jsou s našimi službami spokojeni.

Letos jste představili nově zrekonstruované chatky. Jaké byly ohlasy od návštěvníků?

Hosté byli nadšení. Některé chatky máme zarezervované dokonce na tři roky dopředu. Ale rozhodla jsem se rezervace omezit na maximálně jeden rok dopředu, abychom poskytli příležitost i novým hostům.

Co vše se letos na Olšině změnilo?

Zrekonstruovali jsme 15 chatek a modernizovali elektroinstalaci v chatě Lesana. Kromě toho jsme vyměnili postele a v hotelu Michala jsme zrekonstruovali všech 12 koupelen.

Co čeká resort v roce 2025?

Příští rok nás čeká instalace nového osvětlení v celém areálu, což je pro nás zásadní z hlediska bezpečnosti. Také plánujeme výměnu spotřebičů

čů v kuchyni restaurace, kde myčky a konvektomaty už dosluhují. Další důležitou investicí bude modernizace klimatizačního systému, který už nedostačuje našim potřebám.

Jaké jsou plány na další roky?

Máme mnoho nápadů, ale mým velkým snem je vybudovat malé wellness u vody a zrekonstruovat bar, který už neodpovídá nárokům sezony.

Rozšířili jste letos nabídku služeb, například o půjčovnu elektrokol. Plánujete něco dalšího?

V současné době nabízíme lodky, paddleboardy, tenisové kurty a velmi populární adventure golf. Co nám ale stále chybí a po čem je velká poptávka, je wellness. Hosté by jej ocenili hlavně na podzim a v zimě.

Nabízíte nějaké výhody pro zaměstnance VLS?

Ano, všichni naši zaměstnanci mají možnost využít FKSP, což je benefit, který je u nás velmi populární. Rádi ho využívají i zaměstnanci Vojenských lesů a statků.

V resortu se koná řada svateb. Je to rostoucí trend?

Ano, máme poměrně dost svateb, ale na Olšině jsou povolené jen mimo hlavní sezonu, tedy od půlky června do půlky září. V hlavní sezoně by bylo obtížné zajistit hladký průběh svatby, protože kapacitně nejsme schopni zvládnout přípravu, realizaci a úklid. Nicméně v našem dalším objektu, Uhlíkově, svatby probíhají celoročně a jsou velmi oblíbené.

Jak se vám podařilo přilákat zahraniční hosty?

Letos jsme se zaměřili na příhraniční oblasti a zavedli prospekty v němčině a angličtině. Tento krok se ukázal jako velmi úspěšný. Naše klientela je stále převážně česká, ale letos jsme zaznamenali výrazný nárůst zahraničních hostů.

Jak spolupracujete s VLS Horní Planá?

Jsme velmi hrdí na naši spolupráci s Vojenskými lesy a statky. Z bourárny Chvalšiny odebíráme hovězí maso a ze šumavských lesů zvěřinu. Snažíme se být soběstační a nabídnout to nejlepší z místních zdrojů. Šneky si proto u nás nedáte.

Petr Toman

REKOGNOSKAČNÍ LETY U VLS V ROCE 2024

I v letošním roce probíhají rekognoskační lety ve spolupráci s Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem zemědělství ČR. Těchto letů se účastní především zástupci provozních jednotek VLS ČR, s.p., a to v oblastech, kde máme výrazné zastoupení lesních pozemků, k nimž máme právo hospodařit.

Není jednoduché rekognoskační lety organizovat, poněvadž je komplikují klimatické podmínky a ve vojenských újezdech i značný výcvik vojsk. Cílem těchto letů je monitorování stavu a vývoje škodlivých činitelů, především kůrovců a lety jsou též využívány jako protipožární hlídky.

Rekognoskační lety realizované Ministerstvem obrany ČR zajišťuje Vojenský lesní úřad a byly realizovány nad VÚ Hradiště, Březina, Boletice a nad lesní správou Nová Pec, NP Šumava či Brdy. Ministerstvem zemědělství ČR byly zatím uskutečněny rekognoskační lety u divize Mimoň z letiště Mladá Boleslav 9. října 2024 dva lety, a to

nad bývalým VVP Ralsko a VVP Milovice – Mladá.

Věřím, že pro provozní personál jsou tyto lety přínosem a že i příští rok budou rekognoskační lety opět výše

vedenými organizacemi realizovány. Bohužel byly další plánované lety omezeny z důvodu záplav, které postihly Českou republiku v září.

Vladislav Seidl

NOVÝ NÁSTĚNNÝ KALENDÁŘ SE VRACÍ K TRADICI VLS

Po několika letech se na stěny kanceláří vrátí fotografie, které vznikly uměním zaměstnance Vojenských lesů a statků. Autorem překrásných obrázků zvířat se stal Lukáš Kovár z divize Lipník nad Bečvou.

Zubr, jelen, ale i liška. To je jen nástřel zvířat, na které se můžete těšit na jednotlivých stránkách kalendáře. „Těmito fotografiemi bych se s vámi

rád podělil o své nezapomenutelné zážitky spojené s fotografováním přírody a divoké zvěře,“ naznačil obsah nástěnného kalendáře Lukáš Kovár.

Technik z Lipníku nad Bečvou měl k přírodě blízko už od mala. „Ale k fotografování jsem se dostal až v pozdější době. Napřed jsem natáčel videokamerou a od roku 2004 jsem ji vyměnil za digitální fotoaparát, abych lépe zachytil kouzelné okamžiky ze života zvěře. První byl Panasonic, který posléze nahradila digitální zrcadlovka Canon. Firmě Canon a jejím výrobkům jsem zůstal věrný až doposud,“ řekl Lukáš Kovár ke svým začátkům.

Ten se fotografování přírody věnuje ve svém volném čase. „Díky tomuto koníčku jsem již procestoval několik států, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Litvu, Německo, Finsko, Švédsko a Norsko. Zvláště Skandinávie mi přirostla k srdci a rád se tam vracím. Převážná část mých fotografií ovšem vznikla doma, v Oderských vrších,“ dodal Lukáš Kovár.

Jeho fotografické umění nyní budete moci obdivovat celý rok, díky nástěnnému kalendáři Vojenských lesů a statků. Ten bude distribuován na všechny divize.

Petr Toman

VOLAREZA NABÍZÍ ZAMĚSTNANCŮM SLEVY NA POBYTY V ROCE 2025

Na základě uzavřené smlouvy o poskytování rekreačních a krátkodobých lázeňských pobytů mezi VLRZ a VLS mohou zaměstnanci i v roce 2025 využít nabídku tradičních letních a zimních dovolených, vstupů do aquacenter a možností sportování a wellness pobytů.

VLRZ nabízí i v příštím roce pro děti zaměstnanců VLS možnost využít dětské tábory, které jsou pořádány v období zimních a letních prázdnin v Krkonoších nebo u Slapské přehrady. Více informací o dětských táborech se můžete dozvědět na stránkách www.volareza.cz/tabory/.

Přidělování poukazů na tábory pro děti vašich zaměstnanců je řešeno separátně, proto je vhodné objednávat tyto tábory nikoliv prostřednictvím formuláře na www.volareza.cz/tabory/, ale zasláním standardního dotazu na náš e-mail dcr@vlrz.cz.

Od nového roku jsou pro zaměstnance VLS otevřena všechna zařízení Volarezy. Výjimkou je lázeňská léčebna Jeseník, která je díky pokračující plánované rekonstrukci po celý rok 2025 uzavřena.

Novinkou pro rok 2025 jsou nové věkové kategorie pro děti. Bez po-

platků budou ubytovány malé děti až do 3 let. Kategorie DÍTĚ bude nově platná pro děti od 3 do 12 let. A přibyla nová kategorie JUNIOR pro děti ve věku 12 až 15 let.

Bližší informace získáte a objednávkou učiníte prostřednictvím předsedů odborových organizací příslušných divizí nebo u předsedkyně CPV.

Ceníky a tiskopis žádosti o pobyt je ke stažení na podnikovém intranetu.

Zuzana Fojtíková

Volareza

JASNÁ VOLBA PRO CELOU RODINU

Rekreační, lázeňské, wellness pobyty se slevou 15%

LÁZEŇSKÉ A WELLNESS POBYTY

Karlovy Vary, Teplice, Františkovy Lázně

DOVOLENÁ U VODY A NA HORÁCH, WELLNESS A SPORTOVNÍ POBYTY

Krkonoše, Jeseníky, Vranovská přehrada, přehrada Slapy, Praha

DĚTSKÉ TÁBORY

Krkonoše, přehrada Slapy

OZDRAVNÉ POBYTY PRO ZAMĚSTNANCE

Karlovy Vary, Teplice, Františkovy Lázně

www.volareza.cz

VOJENSKÉ LESY A STATKY JSOU MOJÍ DRUHOU RODINOU

V roce 1983 zaběhla Jarmila Kratochvílová rekord na 800metrové dráze, který je dodnes nepřekonaný. Do kin vstoupil film s názvem *S tebou mě baví svět* a poprvé byl prezentován textový editor Word. Pro náš příběh je však významnější zahájení kariéry paní Miloslavy Lukášové u Vojenských lesů a statků.

niční sklady," vzpomíná na období po roce 1996 Miloslava Lukášová. I přesto se v roce 2003 vrátila ke svým pozemkářům.

Ty mají v jejím srdci největší místo. „Pozemkáři jsou šedé myšky VLS, protože udělají spousty práce, která není vidět. Když si ale projdete spisovnu, tak uvidíte, že 75 % pošty jde přes naše správce majetku. Stále si navíc myslím, že je naše práce přehlížena a nedocenená," říká skálopevně Miloslava Lukášová.

Oblíbená kolegyně, která nikdy nezkazila žádnou legraci, zažila i ty největší proměny VLS v posledních dekádách. „Ať už to bylo vydání majetku fyzickým osobám spojené s restitučním zákonem, historický majetek obcí, zrušení divize Sušice, rozdělení federace nebo i z posledních let optimalizace vojenských újezdů a tím i zrušení výcvikového prostoru Brdy," vyjmenovala složité akce státního podniku.

Velkou změnou prošlo VLS i tím, že se více přiblížilo civilní sféře, neboť v začátcích její kariéry byly do vedení podniku vybírání vojenští důstojníci z povolání. Nejraději však stále vzpomíná na práci v terénu. „Doba, kdy jsme měřili přírůstek lesa na Potštátě. To byly krásné časy. Ty zážitky se snad nedají ani zveřejnit," dodala se smíchem na konec povídání Miloslava Lukášová.

Petr Toman

Téměř 41 let u našeho podniku, to je téměř patnáct tisíc dnů. Ani po odchodu do důchodu však spolupráce s VLS nekončí, stále můžeme potkávat Miloslavu Lukášovou na chodbách ředitelství podniku. Já bych si to bez Vojenských lesů a statků už neuměla představit. Jsou součástí mého života a bez přehánění můžu říct, že jsem tu našla druhou rodinu, řekla bez okolků Miloslava Lukášová.

Za jejími začátky musíme do Mimoni, kde před 41 lety nastoupila do pobočky Ústavu pro hospodářskou úpravu VLS. „Byla jsem přijata i proto, že se zrovna vytvářela pozemko-

vá mapa vojenských újezdů. Do té doby nic podobného neexistovalo, vojenský prostor, to byla země nikoho," popsala skromně jeden z prvních úkolů, který měl ale za následek podklad pro vznik katastrálních map, kam byly později lokality VÚ zaneseny.

Za svou dlouhou a úspěšnou kariéru načerpala Miloslava Lukášová zkušenosti i v jiných odděleních. A tyto znalosti ji pomáhaly po celou kariéru. „Jednou ze zastávek byla i geodetická skupina, kde jsem byla vedoucí. Zaměřovali jsme například hranice Vojenského újezdu Libavá nebo mu-

35. MISTROVSTVÍ SVĚTA V PRÁCI S MOTOROVOU PILOU – VÍDEŇ 2024

Ve dnech 20.-22. září se na Dunajském ostrově ve Vídni odehrálo již 24. mistrovství světa v práci s motorovou pilou. Tradičně se účastnila i reprezentace České republiky ve složení Jindřich Fazekaš, Petr Kodad a Martin Pňáček v kategorii Profesionál, Jan Anděl v kategorii U24 a Zuzana Zajícová v kategorii žen.

Vrcholné události se zúčastnilo 102 soutěžících z 21 zemí. Mimoevropské země tradičně zastupovalo Japonsko.

Po dvou dnech, kdy měli závodníci za sebou kácení a technické disciplíny (výměna řetězu, kombinovaný řez a přesný řez), bylo zřejmé, že mistrovství může být velkým úspěchem českého juniora Jana Anděla. V disciplíně kácení získal stříbrnou medaili a ve výměně řetězu a přesném řezu skončil v obou případech na třetím místě a získal tak další dvě medaile, tentokrát bronzové. Do posledního dne a poslední disciplíny, odvětvování, nastupoval v pozici vedoucího závodníka mezi 19 juniory.

V závěrečném odvětvování, kdy se utkal o titul juniorského mistra světa v přímém souboji s domácím Markusem Buchebnerem, Slovincem Alja-

žem Bajcem, a juniorským mistrem Německa Luisem Kolbem, první pozici neudržel a umístil se na přesto krásném třetím místě. Pro Českou republiku to znamená medailové umístění v absolutním pořadí po dlouhých 28 letech. Doposud poslední medaili v celkové klasifikaci získal v roce 1996 Hubert Barták v Německém Oberhofu. Jan Anděl tak do České republiky odváží z mistrovství světa čtyři cenné kovy, gratulujeme!

Ani ostatní reprezentanti se neztratili, když od sebe jistě očekávali více, ale takový je sport... Zuzana Zajícová skončila mezi 14 ženami na osmém místě. Petr Kodad se umístil na 40. pozici, Jindřich Fazekaš a Martin Pňáček v těsném závěsu na 45., resp. 46. místě.

Konkurence byla letos obrovská, padlo několik světových rekordů. Za zmínku stojí nový rekord ve výměně řetězu, který časem 7,88 s sebral Janu Andělovi domácí junior Markus Buchebner a naprosto neuvěřitelný nový světový rekord v odvětvování v podání Marka Traberta, absolutního mistra světa z norského Lillehammeru 2018, který dokázal odvětvit bez chyby za 13,37 vteřiny!

Lze říci, že mistrovství opanovali domácí Rakušané. Mezi Profesionály zvítězil Johannes Meisenbichler, ženám vládla Karina Modl a Rakušané zvítězili i v týmové kategorii. Jedinou výjimkou byl Aljaž Bajc ze Slovinska, vítěz juniorské kategorie U24.

Už nyní se můžeme těšit na další mistrovství světa, které bude pořádat Slovinsko v březnu 2026. Není to daleko, přijďte fandit českému týmu.

Pavel Češka

PODĚKOVÁNÍ PARTNERŮM

Za trvalou podporu trénování a soutěžení děkuje česká reprezentace a Spolek sportovních dřevorubců Čech a Moravy - Czech Sports Loggers svým partnerům, státním podnikům Vojenské lesy a statky České republiky a Lesy České republiky. Děkuje i Střední škole hospodářské a lesnické Frýdlant za možnost tréninků v areálu v Hejnicích.

DĚTI SE POPRVÉ POTKALY POD HRADEM EGERBERG

Na konci září se uskutečnil první program na Lesní správě Klášterec nad Ohří v okolí hradu Egerberg, který se nachází v malebné vesničce Lestkov u Klášterce nad Ohří.

Dorazila Základní škola z Kadaně z nižšího stupně, druháci byli pilní a také vytrvalí, protože nás čekal kopec do lesa, vybaveni byli jako správní mladí lesníci, první, než jsme došli na stanoviště, tak jsme se seznámili s lesními zvířátky a lesem jako takovým, stromy, keře a také podzimní přírodou, která se nám pomalu připravuje.

Postavili jsme také domečky pro všechny obyvatele lesa, to nám za-

bralo dost práce a nějaký ten čas, neměla chybět ani malá svačinka, po svačině jsme pokračovali v programu, v lese nám nechali zvířátka stopy a náš úkol byl najít stopy a přiřadit je k určitému zvířátku, dále jsme si vylosovali kartičky, na kterých bylo zvířátko, a my jsme museli vytvořit zvířecí rodinky, jako poslední aktivita při cestě zpět jsme sbírali lesní plody, které byly vypsané na kartičce, která každá skupinka dostala, před koncem jsme si společně řekli, co každý našel. Děti byly usměvavé a spokojené po celé společně strávené dopoledne.

Jiřina Čechová

ARMÁDA A LESNÍCI SPOJILI SÍLY

Na mimořádné divizi jsme navázali úzkou spoluprací mezi lesní pedagogikou a POKOSem, neboli „Přípravou občanů k obraně státu“, konkrétně s Krajským vojenským velitelstvím v Liberci. Našli jsme mnoho společných rysů naší činnosti a průsečíků, v nichž se můžeme vzájemně doplňovat a společně tak působit na dnešní mladou generaci, ať už se jedná o bezpečný pohyb, či orientaci v terénu, techniky přežití, nebo zdravotvědu. Pilotní projekt spolupráce jsme zahájili během akce lesní pedagogiky pro páté třídy ZŠ Mimoň. Pro „pátáky“ to bylo překvapení. V první půli programu si žáci pod vedením lesního pedagoga Honzy prakticky vyzkoušeli mnoho činností, které jsou nedílnou součástí péče o les, tříbili své smysly, rychlost, hbitost i pečlivost a pozorovali podzimní les. Poté jsme dorazili na stanoviště, které připravili příslušníci Armády ČR Renata a Pavel. Děti tak měly možnost dozvědět se, jak se chovat a co dělat v případě, že se v lese ztratí, co by mělo být základní výbavou

pro jejich bezpečný pohyb a pobyt v přírodě a také ochutnaly báječný čaj, který vojáci připravili z plodů lesa. Akce byla úspěšná, a tak plá-

nujeme s vojáky z POKOSu další společné aktivity.

Jan Kobr

OSLAVY LESA V OLOMOUCI ZAUJALY VELKÉ I MALÉ NÁVŠTĚVNÍKY

Letošní lesnický svátek ve Smetanových sadech připadl na první pátek a sobotu v říjnu. Kromě představení lesnických a mysliveckých činností se v tomto roce pořadatelé zaměřili na seznámení veřejnosti s některými významnými lesnickými osobnostmi.

Na různých stanovištích se návštěvníci dozvěděli o lesnických počinech Marie Terezie, Josefa Konšela, Bedřicha Bechtela, Svatého Huberta, ale také třeba Vojtěcha Nevrlého, který se zapsal do historie Vojenských lesů a statků ČR divize Lipník nad Bečvou, a spousty dalších. K získání hromadné vstupenky pro školní kolektiv museli školáci přinést medailonek o svém vlastním lesníkovi. Na akci se tedy děti začaly připravovat už koncem minulého školního roku.

„V pátek bylo v sadech rušno. Areál navštívilo 638 žáků a 88 pedagogů z 26 základních škol olomouckého kraje. Na stanovišti VLS se děti věnovaly hned dvěma činnostem, a to semenářství a obnově lesa. Skupiny nás opouštěly s novými vědomostmi, úsměvy, ale také zasazenými sazenicemi buků a dubů, o které budou nadále pečovat na školních dvorech či zahrádkách,“ uvedla lesní pedagožka Romana Klevarová z VLS divize Lipník nad Bečvou.

Obdobné aktivity si mohli vyzkoušet i sobotní návštěvníci z řad veřejnosti. I přes nepřízeň počasí připravená stanoviště prošlo 194 návštěvníků, kteří aktivně sbírali razítka za splnění úkolů a další zhruba stovka se příležitostně zastavila u některého ze stánků a vyzkoušela si připravené aktivity.

„Děkuji všem kolegům, kteří se na letošní přípravě a realizaci podíleli, a věřím, že se stejným nasazením do toho půjdeme i v dalších letech,“ dodala Romana Klevarová.

Romana Klevarová

TIANDE ZASADILA STOVKY STROMŮ V ŠUMAVSKÝCH HVOZDECH

Jedna firma, sedmdesát pět dobrovolníků a tisíce stromů. To je číselné vyjádření minulého víkendu, kdy do šumavských lesů dorazili zaměstnanci a obchodní partneři distributora kosmetické značky TianDe, aby svou práci pomohli přírodě.

Už šestým rokem vyměňují zaměstnanci kosmetické firmy volný víkend za práci pro Vojenské lesy a statky ČR. A za tu dobu vysázeli v rámci svých teambuildingových aktivit v šumavských hvozdech ve správě VLS tisíce stromků a na obnovu a výchovu lesa darovali přes dva miliony korun.

„Moc chceme ocenit zájem společnosti o pomoc při trvale udržitelném hospodaření v našich lesích. Naše spolupráce trvá už šest let a díky společné práci se nám povedlo zalesnit

nezanedbatelný kus Šumavy. Poděkování patří i týmu z lesní správy Horní Planá, která se o vše organizačně postarala,” uvedla ekonomická náměstkyně VLS divize Horní Planá Zuzana Štollová.

Kosmetická značka TianDe, zaměřující se na produkty vycházející z receptur tradiční čínské medicíny, je v Česku zastoupena společností ISTA CORPORATION s.r.o.

78 mil. Kč vč. DPH, ze kterého však byl vojenský újezd Hradiště vyčleněn. **V rámci výše zmíněného projektu došlo k celkovému snížení rozsahu ploch zamořených invazními rostlinami o cca 74,4 %.** Z čehož vyplývá, že jejich intenzivní omezování a pravidelná likvidace má smysl.

V současné době je krajem každoročně vypisován seznam pozemků, na kterých byla v dřívějších letech lokalizována ohniska invazních rostlin a na které je možno o dotaci požádat. **V letošním roce jsme z krajského programu na likvidaci invazních druhů rostlin v Karlovarském kraji získali 23 820 Kč.**

Více podrobností o invazních rostlinách a metodice pro jejich likvidaci je možné najít na stránkách kraje <https://extranet.kr-karlovarsky.cz/in-vazivnirosliny/>.

Brigita Plachá

INVAZNÍ ROSTLINY JSOU NAŠÍM NEPŘÍTELEM

Na všech lesních správách každoročně probíhá likvidace invazních rostlin, které ohrožují biodiverzitu a významná stanoviště ve vojenském újezdu Hradiště. V nejvyšší míře je zde omezováno šíření **bolševníku velkolepého**, který vytváří velké množství semen s klíčivostí i několik let a jehož hustý porost brání růstu ostatním rostlinám. Dále jsou likvidovány **všechny druhy křídlatek**, kte-

ré se rozmnožují zejména pomocí oddenků, jež na jaře velice rychle znovu obráží a mohou narůstat až o 4,5 cm za den. A v neposlední řadě čeká na zaměstnance správy služeb nelítostný protivník, kterým je **netýkavka žláznatá**. Daří se jí v blízkosti vodních toků a její semena bývají vystrlelována až sedm metrů od rostliny. Semena bývají unášena proudem na velké vzdálenosti, proto je důležité místa s jejím výskytem pravidelně kontrolovat a mechanické zásahy provádět na vytipovaných plochách vícekrát v průběhu roku, aby nedocházelo k jejich vysemenění. S tím jsou však spojené i vyšší náklady, které se Karlovarský kraj snaží vlastníků pozemků alespoň částečně snižovat vypisováním dotačních programů.

V minulosti byl vypsán projekt *Omezení výskytu invazních druhů rostlin v Karlovarském kraji*, jehož celkové náklady na přípravu a realizaci činily

I OVOCNÉ DŘEVINY DO LESA PATŘÍ

Pěstování na substrátu se ale příliš neosvědčilo, a to z důvodu poléhání jedinců a škod způsobených hlodavci. Proto jsme v letošním roce začali s přímým výsevem do sadbovačů na středisku Lhota – fóliovníky. K pěstování byly použity sadbovače HIKO 250, kdy se nám podařilo vypěstovat krytokořenné semenáčky o výšce 50 až 120 cm. Část byla vyexpedována k výsadbě, část bude uložena přes zimu v mrazicím boxu a na jaře po-

Jabloň lesní (Malus sylvestris)

- malý strom, nepřesahuje výšku 10 m
- má hustě rozvětvenou, nízko založenou korunu
- světlomilný a mírně teplomilný druh
- daří se jí na čerstvě vlhkých půdách

Hrušeň planá (Pyrus pyrausta)

- strom střední velikosti, dosahuje výšky 5-15 m
- preferuje světlejší a sušší místa, mírně teplá
- nesnáší vysokou hladinu spodní vody

Důležitým aspektem při obnově lesních porostů je zachování produkční kvality lesa, ale je nutné mít na paměti i jejich vodohospodářský, půdoochranný, krajinný a rekreační význam. Proto je potřeba zakládat smíšené a druhově pestré porosty, podporovat přirozenou obnovu, vysazovat cenné listnáče a kvůli biodiverzitě ovocné dřeviny, jako jsou jabloň lesní, hrušeň planá a třešeň ptačí.

Třešeň ptačí (Prunus avium) byla a je pěstována v našich školkách od roku 2019. Osivo pochází z vlastního se-

menného sadu v Obrovicích na divizi Karlovy Vary. Svým původem jsou výpěstky vhodné do nižších lesních vegetačních stupňů. Osivo vhodné do vyšších vegetačních stupňů nakupujeme od externích dodavatelů. Třešeň pěstujeme jako jednoletý prostokořenný semenáček na substrátu, dvouletou školovanou sazenici nebo krytokořenný poloodrostek v obalech o velikosti 2 a 5 litrů. Na podzim 2023 jsme poprvé také dodávali divizi zemědělské výroby odrostky třešně ptačí o velikosti 120 cm pro potřeby dotačního programu AGROLESNICTVÍ.

Třešeň ptačí (Prunus avium)

- strom dorůstající výšky až 35 m
- roste roztroušeně ve světlých lesích a na křovinatých stráních
- roste od nížin až do podhorských oblastí

Co se týká jabloně lesní (Malus sylvestris) a hrušně plané (Pyrus pyrausta), k prvnímu výsevu došlo v roce 2023 na školkařském středisku Bukovina a Lhota. Osivo bylo nakoupeno ze Semenařského závodu Týniště nad Orlicí s původem vhodným do nižších lesních vegetačních stupňů. Naší vizí bylo pěstování jednoletých semenáčků na substrátu, kdy by část produkce sloužila k expedici divizím pro výsadby a část by byla použita k přesazení do obalů velikosti 2 a 5 litrů a dopěstování na poloodrostky.

slouží k výsadbě nebo k dopěstování ve větších obalech. Po letošních zkušenostech plánujeme příští rok výsev do obalů HIKO 400, které jsou oproti původním obalům větší. Slibujeme si od toho vypěstování kvalitnějších a silnějších jedinců.

Alena Stýblová

LEGENDY VOJENSKÝ LESŮ A STATKŮ ČR - I. DÍL

**Muž, který zásadně ovlivnil podobu lesů na území vojenského újezdu Libavá.
To je Ing. Vojtěch Nevrlý *1915-†2004**

Narodil se v Třebčíně na Prostějovsku jako 6. dítě. Po ukončení obecné školy v rodné vesnici studoval na Reálném gymnáziu v Prostějově a následně započal studia Vysoké školy lesnické v Brně. V době jeho studií na fakultě působili významní lesníci jako prof. Rudolf Háša, prof. Josef Opletal, prof. Antonín Dyk a prof. Josef Konšel. Studium však těsně před státnicemi musel z důvodu uzavření vysokých škol přerušit.

Na podzim roku 1939 se stal adjunktem v lesích Lichtenstein – Podstatzkého panství na Veselíčku. Po čase se přesunul k lesnímu správci Janu

Komárkovi do Velkého Újezdu. V roce 1941 se stal ředitelem velkostatku Bores a po roce i zetěm pana Komárka, když se oženil s jeho dcerou.

Po skončení války mu byla uznána lesnická praxe, kterou do toho času absolvoval, jako dostatečná a mohl konečně své studium na lesnické fakultě dokončit.

I po vzniku Vojenského újezdu Libavá 10. 12. 1947 rodina Nevrlých na Boresu zůstává. Mladý inženýr se však stává lesním správcem a zaměstnancem podniku Vojenské lesy a statky.

V roce 1949 dochází k další profesní změně, kdy se rodina stěhuje do Lipníka nad Bečvou a Ing. Vojtěch Nevrlý začne zastávat post vedoucího pro lesnictví u prvního ředitele Vojenských lesů a statků v Lipníku nad Bečvou Lesního rady Ing. Karla Bílého. Tuto pozici zastává až do roku 1976, kdy odchází do důchodu.

Jako lesník byl znám svými pěšími pochůzkami po lese, při kterých pozoroval, kontroloval, ale hlavně komunikoval s podřízenými, ptal se na možné lesnické postupy a tím zůstával v kontaktu s praktickým lesnictvím.

Ve svém úsudku předběhl dobu ve vztahu k pěstování lesa. Jeho zásluhou dnes jižní svahy od Škabračky až po Staměřice nejsou holinami, ale vzrostlým přírodě blízkým lesem. Příkré a slunné svahy zde lesníky učil obnovovat v maximálně 20 metrů širokých pásech, kdy okolní vzrostlý les vždy přistínil nově zasazené či přirozeně obnovené stromky. Na úpatí těchto kopců lesníci dodnes pečují o Nevrlého dubové kotlíky, které vznikly hloučkovou výsadbou v příznivém stínu okolního porostu.

Dodnes viditelná zůstala i buková žebra v lesích u Zeleného kříže, která vznikla při rozčleňování a zpevňování tehdy obrovského smrkového porostu, který po válce tuto lokalitu pokrýval. Buk se zde po již zmiňovaných suchých letech stal jediným přeživším lesem, který pomáhá přistíněním pomalé přirozené obnově zde domácího smrku.

Dnes Ing. Nevrlého tedy vnímáme jako pokrokového manažera i vzdělaného odborníka, který stojí za usnadněním obnovy lesa, o který se nyní lesníci divize Lipník nad Bečvou starají.

Romana Klevarová

ČINNOST VLS SUŠICE V PRŮBĚHU LET - III. ČÁST

K jubileu 30 let od zániku podniku VLS Sušice přinášíme závěrečný díl seriálu o této bývalé organizační jednotce státního podniku z pera jejího bývalého ředitele Ludka Veleny:

Podnik své úkoly plnil a o tom svědčí skutečnost, že po patnácti letech své existence zde pracovalo 420 stálých pracovníků, z toho 40 procent více než 10 let.

Období roku 1956 bylo pro podnik velmi důležité jak pro lesní, tak zemědělskou výrobu. Především byl založen centrální manipulační sklad v Dlouhé Vsi a tím se změnila technologie těžební činnosti. Hlavním důvodem založení manipulačního skladu byl problém sezonnosti. Podnik se dostával do problémů s dodávkami dříví – v zimě vzhledem k počasí a obvykle vysoké sněhové pokrývce dodávky neplnil a v létě nebyly odběratelé schopni větší množství dříví odebrat. Zřízením dřevoskladu se problém s plynulostí dodávek vyřešil.

Manipulační sklad v Dlouhé Vsi

Manipulační sklad vznikl na místě původního skladu plaveného polepového dřeva. Sklad řešil problémy s náročnou manipulací dřeva v lese v době, kdy nebyla prakticky žádná mechanizace a vše se provádělo ručně. Nově tak bylo možné alespoň některé operace mechanizovat. Další výhodou bylo lepší a kvalitnější drahování dřeva a vyřešení sezonnosti dodávek dřeva. Obrovskou výhodou byla možnost uskladnění velkého množství dřeva v případě kalamit, protože sklad měl kapacitu 20 tis. m³ dřeva. Zpočátku se zde prováděla pouze manipulace, později bylo dříví dále zpracováno pořezem. Nevýhodou dřevoskladu byla absence přímého napojení na železnici.

Moderně vybavená pilařská výroba umožnila produkovat velice kvalitně opracované řezivo, které bylo téměř

jako hoblované. O tyto produkty byl velký zájem a veškerá roční produkce (cca 3 tis. m³) byla dodávána na vývoz zejména do tehdejší NSR V přidružené výrobě bylo zpracováváno zejména boční řezivo a nekvalitní souběh z exportů, který byl omítán na malých omítacích pilách Reiman na potřebné šířky. Velký objem výrobků z přidružené výroby byl dodáván tuzemským papírnám ve formě tzv. papírenských vík. Největšími odběrateli byly Olšanské papírny Jindřichov a Plzeňské papírny.

Správa dřevoskladu přešla delimitací do působnosti lesního závodu Lesů ČR Kašperské hory 1. ledna 1994. Těsně před předáním postihla 21. prosince 1993 areál povodeň, která způsobila značné škody na zařízení a ztráty vzniklé odplavením uskladněného dřeva a řeziva. V roce 1997 pak došlo k privatizaci a v roce 2000 byla rozhodnutím nových majitelů ukončena manipulace dřeva. Pilařská výroba zde existuje dosud.

Lesní správa Háje

LS Háje s celkovou rozlohou 4201 ha vznikala postupně od roku 1962 do roku 1965. Byla utvořena ze sedmi lesních částí, pro které se užívaly místní názvy: Vysočany (81 ha), Holýšov (731 ha), Pernarec (169 ha), Dnešice (620 ha), Plasy (425 ha), Čížkov (335 ha) a Čílina (1840 ha)

Sídlo lesní správy v Hartmanicích nevyhovovalo a až v roce 1975 bylo přestěhováno do Dnešic – Zastávka. Nová budova lesní správy a její hospodářské zázemí se postupně budovalo až do roku 1990. Vzniklá LS neměla ze začátku stálé pracovníky v dělnických profesích. Do doby vzniku LHP se v letech 1962-1969 hospodaření provádělo podle neúplných částí a výpisů z LHP státních lesů. První LHP pro LS Háje byl schválen pro období 1970-1979.

Správa se díky poctivé a odpovědné práci vedení LS a vedení VLS Sušice

úspěšně rozvíjela. V osmdesátých letech již na správě pracovalo průměrně 37–40 pracovníků, z toho 12 THP. Kromě pěstební činnosti zajišťovala LS všechny práce včetně běžných oprav vlastními silami.

Je třeba zmínit harwestor Makeri. S tímto strojem pracoval p. Šandara převážně v probírkových porostech bez problémů 30 let. Je to neuvěřitelný výkon.

LHC byla ve své historii několikrát postižena velkými kalamitami – v 1967 byla poškozena plocha 28 ha, v roce 1979 byla mokřím sněhem nejvíce poškozena prakticky celá lesní část Čížkov. Zpracování této kalamity se

protáhlo až do roku 1983, celkem bylo zpracováno 54000 m³ dřevní hmoty a vzniklo 211 ha holin. Další velká kalamita v roce 1984 a 1985 zničila asi 30000 m³. Největší větrná kalamita roku 1990 postihla především Čílinu a vyžádala si těžbu 70000 m³ kalamitní hmoty.

Lesní správa Háj byla po roce 1993, kdy byla začleněna pod divizi Hořovice, podstatně zmenšena vydáním restitučních nároků především obcím. Zrušena byla ke konci roku 2003 a zbylá část LHC byla sloučena s LS Strašice.

Stavební správa

Další důležitou činností byla stabilizace pracovních sil. Za prvních patnáct let bylo vybudováno celkem 126 bytů, nejvíce 55 v Hartmanicích, po 22 bytech na Srní a v Prášilech a další.

Důležitou úlohu v prvních letech podniku sehrála stavební správa (STAS). Zajišťovala stavební rozvoj, v té době se prostavely ročně 3 mil. Kč, z čehož vyplývá důležitost stavební správy pro VLS. Je třeba říci, že správa své úkoly po celou dobu své existence řádně plnila.

Byli zde zaměstnanci všech potřebných profesí – zedníci, stavební dělníci, malíři, truhláři, elektrikáři, klempiři, pokrývači, kotelníci, uklízečky pro mateřskou školu. Také strojní vybavení odpovídalo potřebám STAS. Správa vedle novostaveb a oprav pro VLS zajišťovala také občanskou vybavenost pro obce.

Mezi velké výsledky její práce patří vybudování Ústředního skladu v Hartmanicích v roce 1976, areálu stavební správy tamtéž o rok později a lesní správy Křemelná, kde vyrostly kanceláře, ubytovna a v přízemí sauna a špičkově vybavené rehabilitační středisko pro zaměstnance VLS. Rehabilitační středisko mělo špičkové vybavení. V roce 1978 a 1979 pak byly dokončeny dvě montované haly pro ustájení herefordského skotu na Srní. V roce 1982 vyrostlo zemědělské hospodářství Hartmanice s krávinem pro 150 dojníc, v půdním prostoru – seníku byla instalována technologie KIWA na uskladnění sena.

Průběžně probíhaly také opravy bytového fondu, protože ve vlastnictví VLS byly stovky bytů v Sušici, Dlouhé Vsi, Hartmanicích, Srní, Prášilech a Kaplích. K tomu probíhaly opravy pastevních areálů, údržba lesních cest a veškerá stavební údržba dle potřeb VLS.

Další důležitá činnost byla sanace dopadových ploch střelnic. Provádělo se to oráním, diskováním a osetím travinou. Zhotovovaly se mostky pro přechod vojenské techniky, aby se nejezdilo přes potoky a řeku Křemelnou.

Dopravně mechanizační správa

Dopravně mechanizační správa Hartmanice (DMS) byla pro VLS Sušice nezbytnou správou služeb. Podniková doprava v prvním roce své existence zajišťovala přepravu dřeva nákladním autem Magirus a třemi traktory. Z úkolu 23 tis. m³ bylo soukromými dopravci odevzeno 5,5 tis. m³ dřeva. Nákladní automobil Praga RND odvážel rovnané dříví a zároveň dovážel pracovníky na pracoviště. Byl to charakteristický stav v začátcích podniku.

Postupem doby se dopravní prostředky neustále obnovovaly a modernizovaly. Ruční práce v odvozu dříví skončila. Vzhledem k náročným přírodním podmínkám se využívaly nákladní automobily Praga V3S a později Tatra 138, 148 a 815. Všechny tyto automobily se osvědčily a jejich odolnost byla vynikající. Měnil se také způsob nakládky, skončil systém s navijáky a přešlo se na hydraulické jeřáby.

Oprávérenská dílna byla speciálně vybavená pro opravy především automobilní a lesnické techniky, traktorů a prováděla všechny složitější opravy i pro ostatní správy VLS Sušice. Dopravně mechanizační správa v Hartmanicích sídlila u silnice pod náměstím.

Dopravně mechanizační správa ukončila svou činnost v rámci VLS Sušice ke konci roku 1993 a přešla ke státním lesům, tehdy ČSSL lesní závod Kašperské Hory.

Zemědělská správa Hartmanice

Již v době svého vzniku bylo povinností podniku využívat zemědělskou půdu ve výcvikovém prostoru. Zemědělství v nadmořských výškách od 700 metrů je samo o sobě obtížné a v podmínkách VLS Sušice s vážným nedostatkem pracovních sil a v podmínkách vojenského výcvikového prostoru je ještě obtížnější. Ve svých začátcích se VLS pokoušely chovat všechny druhy hospodářských zvířat, ale tento systém byl naprosto nevhodný. Chov ovcí a prasat byl velice ztrátový, u ovcí navíc došlo k plošnému onemocnění motolicí. V rámci velkých změn v roce 1956 byly tyto chovy zrušeny a zemědělská výroba se orientovala na chov skotu. Bylo vytvořeno základní stádo skotu v počtu 41 kusů. Jednalo se o nanejvýš správné rozhodnutí.

Živočišná výroba byla zaměřena na výrobu mléka. V této produkci s užitkovostí dojníc 3 600 l v osmdesátých letech se podnik zařadil mezi nejlepší zemědělské závody v okrese. Velmi dobrých výsledků bylo dosaženo také v chovatelství a ostatní chovatelé měli zájem o nákup mladého chovného skotu.

Pro rozvoj zemědělství byly rozhodující možnosti rostlinné výroby. V roce 1957 podnik hospodařil na 757 ha,

z toho orná půda činila 80 ha. V převážné části bylo třeba do budoucna zemědělské pozemky rekultivovat, meliorovat a provést další hospodářské úpravy. Bohužel některé hospodářské úpravy nebyly dostatečně citlivě projektovány a byly nevhodně provedeny.

Podnik VLS Sušice byl jedním z prvních, kdo začal v Československu s chovem masného skotu. V roce 1974 bylo dovezeno první stádo herefordského skotu z Kanady – celkem 90 kusů. Od té doby se chov na zemědělské správě úspěšně rozvíjel a dále se rozšířil do dalších podnikových chovů.

Skot byl celoročně na pastvinách v celém vojenském výcvikovém prostoru, v zimě byl ustájen v zimovištích, kde probíhalo telení. Veškerá orná půda byla zatravněna a převedena do luk a pastvin a došlo k výrazným změnám v činnosti správy, která probíhala i po ukončení činnosti VLS Sušice, kdy ZS Hartmanice byla součástí odštěpného závodu Horní Planá do privatizace dne 31. 1. 1998 S převodem na VLS Horní Planá ZS navíc dostala na starost bytový fond VLS Sušice (250 bytových jednotek) a úkol zajistit jeho privatizaci.

V době svého největšího rozmachu koncem osmdesátých let pracovalo na správě průměrně 100 až 120 stálých pracovníků.

Po roce 1989 a vzniku národního parku Šumava došlo především v podmínkách hospodaření v národním parku Šumava k podstatnému omezení zemědělské výroby. Skončila výroba mléka, došlo k podstatnému snížení stavu hospodářských zvířat. Z toho důvodu se již nepostavila plánovaná odchovna mladého skotu na Srní a samozřejmě došlo k podstatnému snížení počtu pracovníků. Z dřívějších 120 pracovníků se stav snížil k 30. dubnu 1994 na tři desítky.

Posledním vedoucím ZS Hartmanice byl Josef Hlavsa. Zemědělská správa Hartmanice dále pracovala jako součást VLS Horní Planá. Následně však byla provedena privatizace sušického bytového fondu a správa byla privatizována k 1. 2. 1998.

I v této době patřila mezi dobře fungující správy a řádně plnila plánované úkoly i bez zemědělských dotací. Naštěstí správu, přesněji to, co zbylo, zprivatizoval bývalý vedoucí Josef Hlavsa a pod novým názvem Ekofarma Hartmanice hospodaří úspěšně dále.

*Luděk Velen,
bývalý ředitel VLS Sušice*

STUDIO **DVA** DIVADLO

Michael Frayn

BEZ ROUCHA

Režie: Ondřej Sokol

Společenský vnitropodnikový večer VLS ČR

Studio DVA divadlo

čtvrtek 27. března 2025

od 19:00 hod

Vítěz soutěže minulého kola
– Renata Pernegrová –
Gratulujeme.

Petr Toman, šéfredaktor

Příspěvek do rubriky „fotosoutěž“
posílejte prosím na e-mail:

petr.toman@vls.cz

Pohodovou cestu novým rokem

PF 2025

